

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1984. január 21. b e l s z o m b a t

sb0001 4 160 mtib1001

országos konferencia a munkásosztály kialakulásának történetéről

1984. január 21. - „a munkásosztály kialakulása közép-kelet-európában,, címmel országos konferenciát rendez győrött január 26-27-én a magyar történelmi társulat, az országos pedagógiai intézet és a győr-sopron megyei tanács. az eszmecsere tudományos jelentőségéről szólva a szervezők elmordották: jóllehet a munkásosztály és a munkásmozgalom története szoros összefüggésben áll, de a kettő nem azonos. a munkásmozgalom-történetnek az eddigieknél szélesebb értelemben vett tudományos művelése nem képzelhető el anélkül, hogy a kutatók re tárnák fel a munkásságnak mint osztálynak a kialakulását, fejlődését. ezt szolgálja a tanácskozás is.

a munkásmozgalom-történettel foglalkozók figyelme az 1970-es évektől mindinkább az osztálykutatások felé fordult, de a vizsgálódások máig kevés sikert hoztak. a győri tanácskozás feladata az eddig elért eredmények részletes elemzése, az elmaradás okainak feltárása, a módszertani követelmények tisztázása, és mindezek alapján a kutatási célok kijelölése, a további munkálatok előmozdítása. a konferencia résztvevőinek szem előtt kell tartaniok: a munkásosztály-történetet nem lehet más osztályok és rétegek multjától elszigetelten vizsgálni, tehát figyelembe kell venni az általános társadalomtörténeti kutatásokkal való érintkezési pontokat is. a másik fontos szempont, hogy a proletariátus nemzetközi jellegéből következően a témakört az országhatárokon túlra - legalábbis a szomszédos államok munkásosztályának létrejöttére és fejlődésére, a kapcsolatok bemutatására - is indokolt kiterjeszteni.

a kétnapos konferencián kilenc szakember tart előadást a magyar munkásosztály kapitalizmus-kori történetével kapcsolatos kutatások eredményeiről, tanulságairól. /mti/

i na/tr/kö sn
00.10 210184 1814

--

sb0002 4 150 mtib1002

kötik a szerződéseket a cukorrépára

1984. január 21. - a cukoripar tavaly a kedvezőtlen időjárás ellenére megtermelte az ország cukorszükségletét. Amint az ágazat értékeléséből kitűnik; az aszály következtében a tervezettnél 2000 vagonnal kevesebb - 44.000 vagon répa érkezett az üzemekbe -, ám a magasabb cukortartalom, a kedvezőbb tárolási lehetőség, s a rövidebb betakarítási-feldolgozási időszak eredményeként összesen 454.000 tonna cukrot állított elő az iparág 11 gyára, és ez fedezi a lakosság igényeit.

a feldolgozás befejeztével az üzemekben megkezdődtek a karbantartási munkák. szétszedik, kitisztítják a berendezéseket, és kicserélik az elkopott alkatrészeket. több helyen folytatódnak a rekonstrukciók; petőházán az elöregedett bepárló állomást újítják fel, ácsón és sárváron energiatakarékos kazánokat állítanak be.

a gyárak a mezőgazdasági partnerekkel ezekben a napokban már kötik az ideai termeltetési szerződéseket. nehéz feladat vár a termelőkire, hiszen a tartós csapadékhiány miatt még mindig csekély a talaj viztartalma, ami csökkenti a gazdag termés esélyeit. ugyanakkor csupán 25 ezer hektáron biztosították az öntözés feltételeit. a termelés költségei növekednek, s a betakarító gépsorok egyrésze elöregedett, s mindez visszaveti a termelési kedvet. éppen ezért az üzemek kedvezményeket adnak mezőgazdasági partnereiknek. a gyárak részt vesznek a vetőmag beszerzésében, segítik a kemikáliák vásárlását és több üzem a modern gépek megvételéhez anyagilag is hozzájárul. a gyárak a melléktermékek átadásával értékes takarmányhoz juttatják partnereiket.

az 1984-re tervezett 115.000 hektár cukorrépa termőterület döntő többségére már megkötötték a szerződéseket. az állami gazdaságok, tsz-ek elképzelése szerint az idén más éveknél korábban, már március második felében megkezdődnek a vetések, hogy a talaj nedvességtartalmát mindjában hasznosíthassák. /mti/

kg/mz/jf/gw sn

00.10 210184 1932

--

sb0003 4 130 mtib1003

árellelőrzési tapasztalatok a fővárosban /1./

1984. január 21. - budapesten a múlt évben megnövekedett az árhatósági ellenőrzések száma, a korábbinál átfogóbb és szakmailag is megbízhatóbb vizsgálatokat követő szankciók jól szolgálták a fogyasztók, a szolgáltatásokat igénybe vevők érdekvédelmét. a fővárosi tanács ipari és mezőgazdasági főosztályának árhatósági osztálya a tavalyi, csaknem 1200 vizsgálat során több mint hatszáz esetben tárt fel különböző hiányosságokat, és 9 millió forint kártalanításra kötelezte a szabálytalankodókat. hatáskörükbe tartozik több mint négyszázötven gazdálkodóegység - a fővárosi tanács vállalatai, valamint a budapesti szövetkezetek - árképzési és áralkalmazási munkájának ellenőrzése. az árhatósági osztályon az 1983-as vizsgálatok tapasztalatairól az mti munkatársának elmondták: az árellelőrzések alkalmával az osztály munkatársai elsősorban azt vizsgálták, hogy a vállalatok eleget tesznek-e az árképzési előírásoknak, milyen az árpolitikájuk, megfelelő-e az ár és a minőség összhangja.

a vizsgálatokból megállapítható, hogy az iparvállalatok és a szövetkezetek többségénél a termelői árak kialakítása az előírásoknak megfelelő. a könnyű- és háziipar sok olyan új terméket készített, amelyek ugyan a korábban is gyártott cikkektől csak alig tértek el, ám így lehetőség adódott a magasabb ár kialakítására, a növekvő költségek beszámítására.

az építőiparban vizsgált egységek gazdálkodását a beruházások csökkenése nem érintette, továbbra is a keresleti piac szerinti magas árakon dolgoznak. így még kevés az a kényszerítő erő, amely ezeket a gazdálkodókat arra ösztönözné, hogy munkájuk szervezettségének növelésével, minőségének javításával érjenek el eredményeket, hiszen jövedelmezőségük növelését az árszínvonal emelésével is elérhetik. a vizsgálatok hiányosságként állapították meg azt is, hogy a munka minőségét figyelmen kívül hagyva minden esetben első osztályú kivitelezést számoltak el e cégek.

az élelmiszer-kiskereskedelmi vállalatok értékesített cikkeik döntő részét a megadott haszonkulccsal számított fogyasztói áron hozták forgalomba. a bolti ellenőrzések tapasztalatai szerint azonban még mindig sokszor fordul elő a fogyasztók megkárosítása. javuló tendenciát mutat, hogy a korábbinál több gondot fordítottak az olcsó, ám megfelelő minőségű és nagyválasztéku cikkek forgalmazására. /folyt. köv./

fr/ka

00.11 210184 2393

--

sb0004 4 130 mtib1004

a tavalyi árellenőrzések tapasztalatai a fővárosban /2. rész/ - az elemzések szerint a vendéglátás továbbra is gondokkal küzd, mert folyóáron számított forgalmuk ugyan növekedett, ám költségeik emelkedése miatt nem gyarapodott jövedelmük.

az ellenőrzések adataiból kimutatható, hogy a fővárosban az alapvető szolgáltatások díjai az elmúlt évben nem változtak. a szabadáras kategóriába tartozó szolgáltatók általában iránydíjakat alkalmaztak. ez ugyan csökkenti a verseny lehetőségét közöttük, de árstabilizáló hatása. az ellenőrök több szolgáltatónál kifogásolták, nem megfelelően tájékoztatják megrendelőiket: az árjegyzékek nincsenek kifüggesztve, és sok helyütt számlát sem adnak. az ellenőrök többször meggyőződtek arról is, hogy nem kért, de teljesített szolgáltatásokat, vagy el sem végzett munkákat is felszámítanak. szinte felderíthetetlenek - a panaszügyekből azonban mégis kitűnnek - azok a szabálytalanságok, amelyeket a szolgáltatók a lakáson végzett javításokkor elkövetnek. itt még mindig igen sok visszaélésre nyílik alkalom a megrendelő tájékoztatatlansága, a mesterségesen előidézett alkatrészhiány miatt. /mti/

fr/ka/gw sn
00.11 210184 1156

--

sb0005 4 150 mtib1005

doboz is kapható a szifonpatronokhoz

1984. január 21. - szifonpatronból évente mintegy 550 millió darabot, s ezen felül 15-20 millió habszifon patronot értékesít a kiskereskedelem, s ezek az országban csaknem 25 ezer üzletben kaphatók. a forgalomban lévő patronokat évente mintegy tízszer tölti meg a répcelaki szénsavtermelő vállalat. a forgás gyorsítására a belkereskedelmi minisztérium szorgalmazza a háztartásokban feleslegessé vált üres patronok visszaváltását. de mi történik akkor, ha időközben tönkrement, elhasználódott, vagy elveszett a tízes csomagoláshoz szükséges kartondoboz?

ezzel kapcsolatban a minisztériumban elmondották: a szénsavgyár egészségügyi okokból minder alkalommal új dobozba csomagolja a patronokat. a visszaváltásnál pedig a kereskedelem egyrészt azért ragaszkodik a dobozhoz, mert ennek ára benne foglaltatik a 20, illetve a habszifonoknál a tizforintos betétdíjban, másrészt a nagy gyűjtődobozokban is csak ilyen csomagolásban helyezhetők el a patronok. mivel a dobozok mindig újak, igen ritkán fordul elő, hogy

tönkremennek. becslések szerint pillanatnyilag mégis néhány tizezer darab olyan patron van a háztartásokban, amelyeket doboz híján nem tudnak visszavinni az üzletbe. erre is van megoldás: jelenleg budapesten, a szénsavtermelő vállalat két mintaboltjában /viii. józsef körút 51. és vi. nagymező utca 36./ kaphatók dobozok 60 filléres áron, s a tervek szerint vidéken is rövidesen megoldják a dobozvásárlás gondját, erről a vásárlókat az üzletekben tájékoztatják. /mti/

mg/ka/mz/sl/gw sn

00.12 210184 1558

--

sb0006 4 160 mtib1006

az új nemzeti színház javára

1984. január 21. - a népszínház és az orosz-lányi városi művelődési központ megállapodást kötött arról, hogy a két intézmény a jövőben közösen is hozzájárul az új nemzeti színház felépítéséhez. a népszínház négy esztendőn át évente 2 előadást tart az orosz-lányi városi művelődési központban, s ezeknek az előadásoknak teljes bevételét a nemzeti színház számlájára utalják át. az első fellépés február 27-én lesz orosz-lányban: urbán gyula és darvas ferenc, „itt a piros, hol a piros?“, című zenés játékát mutatják be. a korona pódium és a pest megyei hírlap közös estét rendez január 30-án a pesti vigadóban táguló körök címmel. az előadás bevételét a hírlap az új nemzeti színház építésére ajánlja fel. az irodalmi est témája pest megyéhez, pontosabban váchoz, fóthoz, leányfaluhoz és környékéhez kapcsolódik: azoknak az íróknak, költőknek műveiből szerkesztették a műsort, akik ezen a tájon alkottak, vagy műveik megszületését ez a táj ihlette. részletek hangzanak el többek között németh láuzló, mórícz zsigmond, vészi endre, szeberényi lehel és baranyi ferenc munkáiból. az esten fellép pécsi ildikó, koncz gábor, bánffy györgy, mikes lilla, selley zoltán, jancsó adrienne, szemes mari. a műsort molnár zsolt és köves istván vezeti. közreműködik a musica humana, a vox humana, a megye számos nemzetközi díjakat nyert művészeti csoportjai, valamint a kuwaitból most hazaérkezett vujicsics együttes. /mti/

i cs/kö ag sn

00.13 210184 1465

--

sb0007 4 160 mtib1007 /közönségszolgálat/

a tit természettudományi stúdió programjából

1984. január 21. - „házőrzők voltunk amerikában,, címmel egyebek között new york, manhattan nevezetességeiről, a yale egyetemről, a metropolitan operáról tart színes diaképekkel illusztrált előadást január 23-án, hétfőn a tit természettudományi stúdiójában /budapest, xi. kerület bocskai ut 37./ molnár miklós és molnár piroska, a magyar televízió munkatársai. ugyanezen a napon, az akvarista szakkör rendezvényén, az akvárium növények tartásához ad hasznos tanácsokat hasszmann dénes. a hajózástörténeti klubban a modellhajó-testek építési módjairól, a gombásszakkör foglalkozásán ausztrália kalapos gombáiról hallhatnak színes diaképes előadást az érdeklődők.

kedden folytatódik a stúdióban a „történelmi emlékhelyek, műemlékek ausztriában,, című sorozat. ez alkalommal egyebek között klagenfurtot, karnberget, lienberget mutatja be a látogatóknak színes diaképek segítségével marosi endre történész. az ásványbarát szakkör rendezvényén a kubai karsztról tart előadást juhász árpád geológus.

szerdán az antik róma mai „tanúiról,,: a colosseumról, a fórum romanumról, traianus diadaloszlopáról, az angyalvárőről, caracalla thermáiról, a pantheonról tart audiovizuális előadást „tavaszi utazások olaszországban,, címmel szankó mihály. ugyanezen a napon alapfoku gombaismereti foglalkozást tart a gombásszakkör, a terrarista szakkör rendezvényén pedig a diszhaltartás vízkémiájáról lesz szó.

a „látogatás cape canaveralben,, című sorozat csütörtöki, második részében a rakétairányító-bázis belső berendezéseit, indítótoronyát, a szabadtéri rakétamuzeumot, az 5500 tonnás lánctalpas szállítójárművet, a 25 millió dolláros ürruhát mutatja be az érdeklődőknek színes diaképek szüle dénes. a déli-kárpátok tövében elterülő tájakra és városokba kalauzolja el a látogatókat „erdélyben,, című sorozata első részében gyökér istván.

mongólia legmagasabb csucsára, a nairamdalra vezeti el az érdeklődőket pénteki színes film- és diavetítéssel egybekötött előadásán neidenbach ákos. „uj-guineában a pápuák között,, című, színes audiovizuális előadásában egyebek között a port moresbyi kókuszpiacot, a gumifa- és a kávéültetvényt, a waii ökológiai kutatóállomást és környékét, az araucaria őserdőt, mutatja be móczár lászló egyetemi tanár.

a stúdió valamennyi programja 18 órakor kezdődik. /mti/

na/mi/ag/gw sn

00.13 210184 2401

--

sb0008 4 160 mtib1008 /közönségszolgálat/

zongoramuzsika - újabb hangverseny-sorozat a zeneakadémián

1984. január 21. - zongoramuzsika címmel újabb hangverseny-sorozat kezdődik a zeneakadémián, február 12-én. a zongorairodalom legkiemelkedőbb szerzőinek művei öt koncerten csendülnek fel.

az első esten vendégművész, a szovjet borisz petrusanszkij lép a közönség elé, aki bartók, prokofjev, brahms műveit, valamint strauss zongoradarabjainak godowski- és schultz-evler-féle átíratait játssza.

a második hangverseny juhász éva önálló estje. prokofjev ördögi sugallat - a-moll scherzo, ravel: szonatina, gershwin: három prelúd, liszt: i. mefisztó-keringő című műve, verdi: trubadur című operájából a miserere liszt-feldolgozásában és liszt dante-szonátája csendül fel.

a harmadik est a magyar zongorakettős címet kapta. dévai tibor és dévényi lajos clementi b-dur szonátáját, chopin: d-dur változatok négy kézre című művét, rahmanyinov g-moll fantáziáját, saint-sae:ns f-moll polonézét és változatok egy beethoven-témára című művét, valamint liszt rákóczi-indulóját szólaltatják meg.

gulyás istván liszt-estje lesz a negyedik hangverseny. vándorévek címmel az első részben svájcba, a második részben itáliába kalauzolja a zene segítségével a közönséget. felcsendül majd a tell vilmos kápolnája, a genfi harangok, a vihar és az obermann völgye, továbbá a 123. petrarca-szonett, a salvator rosa canzonettája, a velence és nápoly-ból a tarantella, a gondoliera és a canzone.

az utolsó hangversenyen löte enikő debussy tizenkét prelüdjét és liszt három művét adja majd elő. /mti/

i cs/kö ag sn
00.14 210184 1592

--

bel

- 8 -

1984.01.21.

sb0009 4 160 mtib1009

bécsbe készül a rádió énekkara

1984. január 21. - ismét külföldi vendégszereplésre készül a magyar rádió és televízió énekkara. az országhatárokon túl is népszerű együttes január 25-én a bécsi konzerthausban lép fel. az osztrák fővárosban mutatja be repertoárjának legújabb darabját: francis burt kortárs angol zeneszerző „így szólt az uristen”, című oratóriumát.

a mezzoszopránra, baritonra, basszusra, vegyeskarra és nagyzenekarra írt, „elmélkedések egy aranylakodalomra”, alcímű kompozíció német szövege luther márton biblia-fordítása. a magyar változat alapjául a szent istván társulat 1973-as kiadása öszövétségi szentírása szolgált.

az ősbemutatón az énekkart az osztrák rádió szimfonikus zenekara kíséri, vezényel ötvös gábor. a karigazgató sapszon ferenc. szólistaként közreműködik wolfgang schoene, walter berry, mira zakai osztrák, valamint moldvay józsef, orbán lászló, blazsó sándor, kovács lászló és kovács péter magyar énekművész.

az együttes immár harmadik alkalommal vendégszerepel a szomszédos országban. legutóbb, 1982 decemberében a magyar rádió és televízió zenekarával közösen koncerteztek nagy sikerrel bécsben és linzben. /mti/

i/kj/kö ag sn
00.14 210184 1201

--

sb0010 4 160 mtib1010 /közönségszolgálat/

algériai művészeti kiállítás

1984. január 21. - „mai algériai művészet”, címmel nyílik kiállítás január 25-én a néprajzi muzeumban. a tárlaton több mint 60 festmény, egyebek között fára és kerámiára festett képek lesznek láthatók. ezek a koránból vett idézeteket jelenítenek meg. az alkotásokat az algériai nemzeti képzőművészeti iskola volt és jelenlegi hallgatói készítették nagyon kidolgozott, miniatürista stílusban. a kiállítást február 10-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

i cs/kö ag sn
00.15 210184 0514

--

bel

- 9 -

1984.01.21.

sb0011 4 130 mtib1011 /közönségszolgálat/

pályázat szakmunkásképzéssel egybekötött tiszthelyettes iskolai jelentkezésre

1984. január 21. - a honvédelmi minisztérium jelentkezésre hívja fel az általános iskolák nyolcadik osztályos fiutánuolait, akik vonzódnak a katonai életpálya, a tiszthelyettesi hivatás és a választott szakma iránt, s vállalják, hogy tanulmányaik befejezése után a magyar néphadsereg tiszthelyetteseként teljesítenek szolgálatot.

az iskolák - amelyek budapesten és szabadszállás községben működnek - négyévesek. a szabadszállási intézményben a hallgatók gépjárműtechnikai szerelő /autószerelő/ szakmunkásképzésben, és ezzel párhuzamosan gépjárműtechnikai, vagy harckocsi technikai tiszthelyettes képzésben, budapesten szakács szakmunkásképzésben és egyidejűleg élelmezési szakos tiszthelyettes képzésben részesülnek. a negyedik év végén szakmunkás, valamint tiszthelyettes kibocsátó vizsgát tesznek, majd a magyar néphadsereg tiszthelyetteseként kezdik meg csapat szolgálatukat. a képzés során a tanulók a hivatásos gépjárművezetői jogosítványt is szerezhethetnek. az iskolán a növendékek teljes és ingyenes ellátásban, továbbá - a tanulmányi eredménytől függően - ösztöndíjban, a negyedik évben tiszthelyettes iskolai hallgatói illetményben részesülnek.

a jelentkezés feltételei: magyar állampolgárság, hivatásos katonai szolgálatra való egészségi alkalmasság, magyar, történelem, számtan, fizika és kémia tantárgyakból legalább jó /4/ tanulmányi eredmény.

a pályázók „jelentkezési lapot”, a megyei hadkiegészítő és területvédelmi, budapesten a fővárosi hadkiegészítő parancsnokságtól, illetve az általános iskola igazgatójától szerezhethetnek be, s ugyanitt kaphatnak részletes tájékoztatót. a jelentkezés nem zárja ki más közép- vagy szakmunkásképző iskolába történő egyidejű jelentkezés lehetőségét.

a pályázati határidő január 31. /mti/

és/ka/ag/gw sn
00.16 210184 1870

--

sb0012 4 150 mtib1012

magyar és szovjet fogyasztási cikkek cseréje /1. rész/

1984. január 21. - az idén tovább bővül a magyar és a szovjet fogyasztási cikkek külkereskedelmi cseréje. a szovjetunióba irányuló exportunkban a gépipari, könnyűipari, mezőgazdasági, élelmiszeripari fogyasztási cikkek aránya eléri az éves kivitel 36 százalékát. az importban ez a hányad kisebb, hiszen a legjelentősebb részarányt az energiahordozók, ásványi termékek és egyéb nyersanyagok képviselik. a behozott termékek között azonban számos fontos fogyasztási cikk is szerepel. 1984-ben 27.400 személygépkocsi érkezik a szovjetunióból, ezek közül 25.500 lada személyautó. motorkerékpárokat, varrógépeket, hűtőgépeket, zsebszámoló gépeket, kerékpárokat is szállítanak a szovjet partnerek. emellett 1984-re mintegy 500 ezer tonna cement, 129 ezer köbméter építőfa, 800 ezer köbméter fenyő-fűrészáru és 70 ezer tonna finomított só szállítására vállalkoztak a szovjet vállalatok. ezeknek a termékeknek nem kis része szintén a lakosság igényeinek közvetlen kielégítését szolgálja.

az artex külkereskedelmi vállalat a közelmúltban moszkvában nagyszabású kiállítást rendezett, melynek eredményeként mintegy 7 millió rubeles új szerződést kötött sportszerek eladására. a vállalat az idén kisinyovban rendez kiállítást, ahol legkeresettebb butorait mutatja be. a magyar vállalat vásárol is szovjet butorokat, az idén mintegy másfél millió rubelért.

a hungarotex és - a múlt évben alakult leányvállalata - a tricotex exportja számára is meghatározó a szovjet piac. a termelőkkel együttműködve mind nagyobb gondot fordítanak arra, hogy szebb és divatosabb ruházati cikkeket és méterárut kínáljanak partnereiknek. a hungarotex és a trikotex szakemberei az év első hónapjaiban már az 1985. évi kínálatukat mutatják be partnereiknek, ezt követően moszkvában kereskedelmi bemutatókon véglegesítik az 1985-ös igényeket. ugyanakkor az újabb beszerzési lehetőségekről is tájékoznak a magyar vállalat szakemberei. a hungarotex elsősorban gyapot, műrost és kender alapanyagokat importál a szomszédos szocialista országból. /folyt.köv./

pf/mi/s/kö st hgy
00.16 210184 2122

--

sb0013 4 150 mtib1013

magyar és szovjet fogyasztási cikkek cseréje /2. rész/

a fogyasztási cikkek forgalmának bővülését mind inkább elősegítik a határmenti, illetve áruházi cserék. a konsumex külkereskedelmi vállalat a múlt esztendőben határmenti árucseré keretében összesen 4 millió rubel értékben exportált, illetve importált fogyasztási cikkeket. a behozott termékek listáján hűtőszekrények, porszívók, kerékpárok, játékok szerepelnek, emellett jelentős mennyiségben vásároltak halkonzervet, fagyasztott halat, italokat, így pezsgőt és vodkát. cserébe a magyar magyar vállalatok elsősorban huskonzervet, italokat és friss zöldséget, gyümölcsöt és kozmetikumokat szállítottak. a tervek szerint ez a forgalom az idén mintegy 50 százalékkal bővül, s eléri a 6 millió rubelt. lendületesen fejlődik az áruházi csere is. kezdetben a moszkvai gum áruház vállalkozott ilyen akció lebonyolítására, a múlt esztendőben bekapcsolódott egy-egy leningrádi, odesszai és tallinni áruház is. az idén a tervek szerint rigai és bakui áruházakkal is megszervezik a csere keretében a magyar partner a centrum áruházak. áruházi csere keretében a múlt esztendőben mintegy 3 millió rubel értékben forgalmaztak termékeket, az idén mintegy 4 millió rubeles forgalomra számítanak. /mti/

pf/mi/s/kö st hgy
00.17 210184 1276

--

sb0014 4 160 mtib1014 /közönségszolgálat/

az alma trió a csehszlovák klubban

1984. január 21. - haydn, smetana és jiri pauer művei szerepelnek azon a hangversenyen, amelyet január 25-én, szerdán 18 órakor tartanak a csehszlovák klubban /budapest, vi. rózsza ferenc utca 61./

a csehszlovák kulturális és tájékoztató központ estjén az alma trió: három fiatal cseh előadóművész - eva kaniaková hegedű-, marie kohoutová cselló- és marie szuková zongoraművész - lép a közönség elé. három darabot játszanak: haydn g-dur, smetana g-moll, és jiri pauer zongoratrióját.

az együttes január 26-án a törekvés művelődési házban megismétli programját. /mti/

ri/pá/bc/gw hgy

00.17 210184 0647

--

sb0015 4 160 mtib1015

kisz-kisérlet nógrádban - a kis települések művelődési házainak új irányítása

1984. január 21. - hat nógrád megyei kis település - cserhátaláp, galgaguta, nógrádsípek, felsőpetény, erdőkürt és csécse - művelődési háza a nógrád megyei kisz bizottság kezdeményezésére, a nógrád megyei tanács, a kisz kb és az országos közművelődési tanács támogatásával a helyi kisz-szervezetek igazgatása alá kerül. az új típusú társadalmi irányítást az ifjúsági szervezet egész tagsága végzi rendszeresen megtartandó tanácskozásainak átveszi mindazon költségvetési támogatások, bevételek kezelését, amelyek korábban a helyi tanácsi kirendeltséghez, illetve a művelődési ház vezetőjéhez folytak be. közösen dönt a ház vezetőjének, alkalmazottainak kinevezéséről, tiszteletdíjáról, béréről, dönt ezenkívül nemcsak a költségvetési anyagi eszközök, de a saját bevételek felhasználásáról is. ez a tervezett új jogkör jelzi, hogy az új típusú társadalmi irányítás működése a vállalkozás elemeit is magába foglalja. ami a gyakorlatban például azt is jelentheti, hogy a működés-fenntartás anyagi eszközeinek biztosítása mellett a kollektív vezetőség külön díjazásban részesítheti egy-egy sikeres program ötletének szerzőjét, a kivitelben, a szervezésben és a lebonyolításban kitűnt személyeket. szintén újításnak számít az az elhatározás, hogy a nyári szabadságolások, mezőgazdasági kampánymunkák idejére - amikor a község lakóinak úgy sincs ideje, vagy módja előadások, műsorok látogatására - a művelődési házat az idegenforgalom fellendítésére hasznosítják. az arra alkalmas termekben, helyiségekben főleg fiatal „hálósákos”, turistáknak olcsó, husz forintos szállást adnak. más községekben azt tervezik, nyári táborozásra meghívják a színművészeti főiskola egy-egy osztályát, akik próbáikhoz nemcsak ingyen használhatják a művelődési intézményt, de házaknál ingyen, vagy nagyon olcsón szállást, ellátást is kaphatnak. a táborozás végén megtartott előadásuk bevétele is a színiövendékeket illeti - cserében az utazási költségek megtérítése ellenében téli előadásokat adnak a községben.

a nógrád megyei fiatalok kezdeményezése több szempontból is figyelemre méltó. a kísérletre kijelölt hat kistélepülés státusza: társközség. amelyből a legtöbb intézmény „kivonult”, a fiatalok vállalkozásától a kissé magukra maradt társközségek közösségi életének felelevenedését várják; miközben a fiatalok tanúságot tehetnek arról is, hogy képesek a település egész lakosságának érdekeit szolgálni. számítanak arra is, hogy a kezdeményezéshez csatlakoznak az idősebb generációk képviselői is, ami viszont magával hozhatja a régi hagyományok, mulatságok, népi játékok feléledését. /mti/ csiz/kz/gw hgy
00.18 210184 2684

-.-

sb0016 4 160 mtib1016

madách-évkönyv

1984. január 21. - megjelent a nógrád megyei muzeumok 1983. évi évkönyve: a kétszázharminc oldalas kötet tanulmányainak, cikkeinek többsége a madách életmű elemzésével, a madách-kutatások legújabb eredményeivel foglalkozik. széles körű tudományos érdeklődésre számíthat például zolnay lászló tanulmánya, amelyben a szerző a madáchok eredetéről, középkori történetükről közli régészeti, művészettörténeti és okleveles kutatásainak összegezését. kerényi ferenc irodalomtörténész madách imre hagyatékának néhány filológiai problémájáról írt tanulmányt, sürgetve a többi között a tragédia korszerű kritikai kiadását; egy kevésbé ismert madách-vers, a szegény dal elemzése, szellemi-világnézeti-társadalmi háttérének bogozása során jut el újabb bizonyító adatokhoz madách aktív, politikailag határozott reformkori szerepéről és szerepléséről. ezt a portrét erősíti más oldalról praznovszki mihály tanulmánya, amely madách 1847-48. évi közéleti tevékenységét elemzi nagy alapossággal. a szabadságharc veresége után az élettől-emberektől visszavonuló, önmagát már-már a reménytelenségnek átadó madách-képet cáfolja spáczay hedvig munkája, amely madách imre hadbírósi perének adataiból közöl részleteket. ezekből kitűnik, hogy kossuth titkárának „passzív”, bujtatásán túlmenően madách részt vett az abszolutizmus ellen harcoló gerillacsapatok szervezésében. staud géza: az ember tragédiája színrevitelének néhány kérdése címmel a szcenikai problémák oldaláról ad újabb adalékokat a dráma színháztörténetének jobb megismeréséhez. taxner-tóth ernő a mózes színre vitelének történetéről írt tanulmányt, aláhúzza abban hevesi sándor érdemét, aki szerint a „mózes a legnemesebb és lehatásosabb magyar történelmi drámák közül való ... hogy eddig könyvdrámának nézték, erről madách igazán nem tehet.,,

a kecskeméti petőfi nyomdában készült szép kiállítású évkönyv elé kerényi ferenc irodalomtörténész, madách-kutató írt előszót.
/mti/

csiz/mfné/kö kz hgy
00.19 210184 1982

-.-

sb0017 4 130 mtib1017

körgalléros feketervarju kísérővel

1984. január 21. - ez év elején - néhány éven belül immár másodszor - „fehér galléros„ varjút figyeltek meg gellénháza környékén a magyar madártani egyesület zalai tagjai. mindig egy már eleve gyanús, de nagyon feltűnő rózsaszín gallért viselő társával látták együtt. az utóbbit sikerült befogniuk az ornitológusoknak. nyomban fény derült a nyakörv rejtélyre: műanyag dobozfedél volt. a madár feltehetően élelemkeresés közben dugta a közepén lévő nyíláson át fejét a dobozfedélbe, amit aztán később már nem tudott levetni. a feltűnő „csokornyakkendőt„ viselő, messziről jól azonosítható madár ornitológiailag figyelmet érdemlő társának megfigyelését is megkönnyíti, éppen ezért nem is vették le róla különös díszét.

a változékony, meg-megenyhülő időjárás hatására az egyébként is korán költő vetési varjak már párba álltak, és megkezdték a fészekrakást, illetve azok igazítását. a 30-40 centiméter átmérőjű fészkeiket általában magas fákra rakják, fűszálakkal és vékony gyökerekkel bélelik. /mti/

tóa/kné/kz/gw hgy
00.19 210184 1077

--

sb0018 4 150 mtib1018

energiatermelő szennyviz - biogáz-telep épül pécsett

1984. január 21. - az ország legnagyobb biogáz telepét építik fel pécsett. a szennyvizben rejlő, ma még veszendőbe menő energia hasznosítását szolgáló 100 millió forintos beruházáshoz az országos műszaki fejlesztési bizottság, illetve az energiaracionalizálást és a környezetvédelmet segítő pályázatok támogatásával, valamint az állami fejlesztési bank és a pécsi városi tanács kölcsöneinek felhasználásával fogott hozzá a pécsi vízmű. a biogáz-telep évente háromezer tonna pakura fűtőértékének megfelelő mennyiségű tüzelőanyagot termel majd a szennyvizzisztító művekben keletkező iszapból, s ezzel önellátó folyamattá válik pécsett a szennyviz utókezelésének zárt technológiája. az iszapból talajerő pótlásra használható szárított szemcsés anyagot előállító granulálóüzem működéséhez szükséges pakurát ugyanis teljes egészében biogázzal helyettesítetik. megtakarítják az iszap centrifugálását megelőző vegyszeres eljáráshoz felhasznált polielektrolit kétharmadát is, mivel a gázt felszabadító művelet során az iszapból már eltávozik a

víz tartalom számottevő része. a korszerű, energiát is termelő rendszer kialakításával egyidőben bővítik a pécsi szennyvizzisztító művet, s ezzel végleg megszüntetik a város lakóinak nyaranta sok bosszúságot okozó bűzforrást. a biogáz-telepet a tervek szerint még az idén átadja rendeltetésének a kivitelező, a budapesti vegyipari gépgyár. /mti/

kász/bné/kö kz hgy
00.20 210184 1470

--

sb0019 4 150 mtib1020

Lee cooper farmerek karcagról

1984. január 21. - Lee cooper farmernadrágok gyártását kezdték meg a budapesti ruhaipari szövetkezet karcagi üzemében. a buda-flax lenfonó- és szövőipari vállalat és az angol Lee Cooper cég között létrejött megállapodás szerint az idén 250 ezer, jövőre 275 ezer, 1986-ban pedig 300 ezer Lee Cooper farmer kerül a hazai üzletekbe. a budapesti ruhaipari szövetkezet gyártóként vesz részt az együttműködésben. karcagi üzemében az idei évre tervezett mennyiség felét varrják a buda-flaxtól kapott alapanyagból. elsőként Tyrone fantázianevű férfi nadrágokat készítenek. január végéig tizezret varrnak belőle. /mti/

Laz/kné/kö kz hgy
00.21 210184 0674

--

sb0020 4 150 mtib1021

korszerű vakolóállvány

1984. január 21. - gyorsan felállítható, a hagyományosnál lényegesen olcsóbb vakolóállványt fejlesztettek ki az építőgépgyártó vállalat veszprémi gyárának szakemberei. az épületek külső karbantartásához használható állvány 40 méter magasra emelhető, s 18 méter széles falfelületen dolgozhatnak rajta egyszerre. akét tartóoszlopot hajtóművel ellátott hid köti össze, amely a kívánt magasságra állítható. a hid tartozéka még egy daru, amely az anyagutánpótlást szállítja. a munka végeztével e daru segítségével lehet szétszedni a gumikerekeken továbbszállítható állványzatot is.

a korszerű építőipari munkaeszközből eddig öt készült. az interág közvetítésével valamennyit a jemeni népi demokratikus köztársaságba szállították. /mti/

bév/mmé/kö kz hgy
00.21 210184 0795

--

sb0021 4 150 mtib1019

másodszor fejtik a bort tokaj-hegyalján

1984. január 21. - megkezdődött tokaj-hegyalján a tavaly szüretelt borok második fejtése. megközelítőleg négyszázezer hektoliter bort kezelnek ezekben a hetekben a vidék nagyüzemi és háztáji pincéiben. az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az utóbbi évtized legjobb minőségű borai kerülnek a hagyományos gönci és szerednyei hordókba, továbbértékelésre. a borok „beltartalma”, íz-, illat- és zamatanyaga már most igen jó, s ez a hegyaljai borokra jellemző 2-5 éves érlelés, iskolázás után még jobban kifejlődik. a nemespenésszel bevont pinceágakban már előkészítették a helyet a továbbértékelésre. a pincefalakat borító nemespenész hatására érik ugyanis egyedülálló ízűvé a történelmi borvidék jellegzetes száraz- és édesszamorodni, valamint aszubora. /mti/

kör/tné/kö kz hgy
00.22 210184 0833

--

sb0022 4 160 mtib1022

kötvény középiskola építésére

1984. január 21. - ötszáz-özezer forint címletű kötvényeket bocsát ki, együttesen 10 millió forint értékben egy 16 tantermes középiskola építési költségének kiegészítésére a szolnoki városi tanács. az új iskola a város új, immár háromezer család által lakott negyedében, a széchenyi lakótelepen épül. a kötvények visszaváltását a tanács a vásárlástól számított 5. év végén kezdi meg, és vásárlástól számított tíz éven belül valamennyit visszafizeti. a kamata a visszaváltás idejétől függően évi 7-10 százalék között van. /mti/

end/kné/kö kz hgy
00.22 210184 0591

--

sb0023 4 160 mtib1023

termelőszövetkezeti gazdaságok a közművelődésért /1. rész/

1984. január 21. - ezekben a napokban összegezték a termelőszövetkezetekben az elmúlt évi gazdálkodás eredményeit; s megkezdődött a zárszámadások sora. ez alkalommal a termelés értékelése mellett arról is szót ejtenek, hogyan használták fel a szociális, kulturális alapot - egyebek között a dolgozók művelődési lehetőségeinek gazdagítására. pest megyében ehhez jó alapot nyújt, hogy 1983-ban a megyei tanács, a mezőgazdasági szövetkezetek megyei területi szövetsége és a megyei művelődési központ munkatársai szakfelügyeleti vizsgálatokon értékelték több közös gazdaság közművelődési munkáját.

mint megállapították: 1983-ban 175 millió forintot helyeztek a gazdaságok szociális és kulturális alapra, s ezt az összeget a célnak megfelelően használták fel. a dunavarsányi petőfi termelőszövetkezet például csaknem félmillió forinttal támogatta a környező települések - dumaharaszti, dunavarsány, délegyháza, majosháza és taksony - művelődési intézményeit, s a művelődési lehetőségek megismertetésére, a különféle programok szervezésére széleskörű aktívahálózatot hozott létre. az aktívák tanfolyamokat, színházlátogatásokat, kirándulásokat és kulturális rendezvényeket szerveznek, koordinálják a kulturális jellegű brigádvállalásokat. a kerepestartcsai szilvasmenti termelőszövetkezet 300 ezer forinttal támogatta a vonzáskörzetében tevékenykedő művelődési központokat. a dolgozók szakmai ismereteinek gyarapítására csaknem 3500 kötetes szakkönyvtárat hozott létre.

a vecsési ferihegy termelőszövetkezet sokoldalú művelődési lehetőséget teremtett dolgozóinak. évente 2-3 alkalommal képzőművészeti kiállítást rendeznek, író-olvasótalálkozókat tartanak a gazdaságban. a nemzetiségi a hagyományok ápolására szlovák nemzetiségi együttest alakítottak. a szövetkezet komoly anyagi támogatást nyújt az együttesnek. 1986-ra önálló - étteremmel és szálláslehetőségekkel felszerelt - művelődési intézmény felépítését tervezik. /folyt. köv./

vir/mi/zsu
07.44 210184 2027

07

--

sb0024 4 160 mtib1024

termelőszövetkezeti gazdaságok /2. rész/

a szakfelületei vizsgálatok tapasztalatai több gondot is felszínre hoztak, többek között azt, hogy viszonylag kevés gazdaságban gondolja a kulturális tevékenységet lehetőség szerint függetlenített közművelődési szakember. sok helyütt nem használják ki kellőképpen a tudományos ismeretterjesztés lehetőségeit, pedig mindenütt nagy az érdeklődés, elsősorban a kistermelők körében, a kisállattenyésztés, az állategészségügy, a növénytermesztés új tudományos és technikai eredményei iránt.

a szakfelületei vizsgálatokat 1984-ben is folytatják azzal a céllal, hogy szakmailag segítsék a tsz-ek közművelődési munkáját. erre annál is inkább szükség van, mivel a fővárost körülölelő pest megye agglomerációs településeinek élők és a bejárók körében egyre inkább az a törekvés, hogy lakóhelyükön jussanak megfelelő művelődési lehetőségekhez. /mti/

vir/mi/ká/zsu hgy
07.47 210184 0926

--

sb0025 1 150 mtib1025

korai öntözéskezdésre készülnek a szolnok megyei gazdaságok

1984. január 21. - korai öntözéskezdésre készülnek a mezőgazdasági nagyüzemek szolnok megyében, ahol lényegében a téli hónapokban sem enyhült az aszály. a nagykunság térségében novemberben és decemberben mindössze negyven milliméter körüli csapadék hullott, január eddigi részében pedig még tíz milliméter sem. nagyjából hasonló a helyzet a megye többi részén, a jászságban és a tiszazugban is. mindenütt hótakaró nélkül telelnek a vetések, és jelentős részük máris selymi a szélsőséges hőmérsékleti ingadozásokat. az üzemek többsége úgy tervezi, amennyiben továbbra sem lesz számottevő csapadék, korán megkezdzi az öntözést. a kunhegyesi kunság népe tsz-ben, ha fagy nem lesz, március első napjaiban bekapcsolják az öntözőberendezéseket, elsősorban az intenzív gyepterületekre juttatnak mesterséges csapadékot. addig is fejtrágyázással táplálják, erősítik a növényeket. az október elejétől napjainkig csupán hatvan milliméter csapadékot kapott.

07

mezőturi magyar-mongol barátság tsz-ben az őszi árpát már fejtrágyázzák is. a jászkiséri lenin tsz határában eddig ötszáz hektár őszi vetés kapott fejtrágyát, s készen állnak a korai öntözéskezdésre. /mti/

end/s kz hgy

08.35 210184 1243

--

sb0026 4 180 mtib1026

reggel óta a mellékutakat szórják-tisztítják

1984. január 21. - a fővárosi közterületfenntartó vállalat szombat reggeli jelentése szerint péntek hajnaltól késő éjszakáig 15 centiméteres hó hullott budapestre. a 17 millió négyzetméternyi utfelület takarítását a vállalat gépei és a rendkívüli hómunkások hajnalra nagyrészt elvégezték: éjszaka 97 cél- és munkagép, valamint 2600 rendkívüli hómunkás dolgozott a fő- és tömegközlekedési utvonalak, hidak, felüljárók, hegyi utak járhatóvá tételén; a gyalogátkelőhelyek és a közintézmények, kórházak előtt a járdák tisztításán.

szombat reggeltől a vállalat 90 gépe és 543 rendkívüli hómunkás már a lakótelepek utjait, járdáit, illetve a mellékutvonalakat szórja-takarítja. a fővárosi közterületfenntartó vállalat délután 2 órától ismét felvesz hómunkásokat, éjszakára viszont - amennyiben nem lesz havazás - nem hirdetnek felvételt. /mti/

i cs/s jf

08.35 210184 0917

07

--

bel

- 20 -

1984.01.21.

sb0027 4 150 mtib1027

textilhulladék-válogató

1984. január 21. - textilhulladék feldolgozót rendeztek be a békéscsabai állami gazdaság egy használaton kívüli szarvasmarha telepén. dolgozói a beérkező pamut, len, gyapju és műszál textilhulladékot szín és fajta szerint szétválogatják, aztán bálázzák és részben hazai, részben külföldi textilfeldolgozó üzemeknek szállítják, ahol nagy részéből új kelme készül. az újrafeldolgozásra már nem alkalmas hulladék sem vész kárba. a természetes anyagokból a temaforg vállalat/hőszigetelő anyagot készít, a műanyagtartalmu textilhulladékból pedig vegyi és mechanikai eljárással sertéstelepeken használható taposórács és szennyvízelvezető cső készül. az új textilválogató évi termelési értéke mintegy 20 millió forint, s ennek 90 százalékát exportálják.
/mti/ *↓ nemzserű*

bty/ke/s kz

08.48 210184 0811

--

sb0028 4 150 mtib1028

üzemanyag megtakarítás

1984. január 21. - csaknem 2800 tonna üzemanyagot takarított meg két esztendő alatt a fejér megyei 14.számú volán vállalat. az évi összes üzemanyagköltség 9,4 százalékának megfelelő megtakarítást a forgalomszervezés javításával, műszaki intézkedésekkel, és a járművezetők érdekeltségének növelésével érték el. huszonhét nagy benzinfogyasztású tehergépkocsit dízel üzeműre alakítottak át, a fuvarokat úgy szervezték, hogy a gázolajjal ~~hajtott~~, olcsóbb üzemeltetésű járművek közlekedjenek többen. gondoskodtak a fogyasztási rendszer méréséről és beállításáról. széles körben oktatták a gépjárművezetőket az üzemanyagtakarékos vezetésre, és részletesen információkat kaptak a sofőrök arról, hogy milyen részesezés illeti őket, ha üzemanyag megtakarítást érnek el. az 1983.évi 24 millió 770 ezer forint megtakarításból például több mint három és félmilliót térítettek vissza a gépkocsivezetőknek. az üzemanyag megtakarítási program az idén tovább folytatódik. /mti/

sas/fné/s kz hgy

08.54 210184 1020

07

--

bel

- 21 -

1984.01.21.

sb0029 4 150 mtib1029

szövetkezeti kenyérgyár győrtött

1984. január 21. - megkezdődött az üzemszerű termelés a győri fogyasztási szövetkezet új kenyérgyarában. a győri áfész - az ország legnagyobb fogyasztási és értékesítő szövetkezete a tervezést és a kivitelezést egyaránt „házilag”, oldotta meg, s mindössze 14 millió forintba került. egy hasonló üzem beruházási költsége egyébként a 30 millió forintot is eléri. a gyár naponta átlagosan 140 mázsa kenyeret és péksüteményt készít. termékei iránt már a kísérleti gyártás idején kialakult és megerősödött az érdeklődés. a kenyér készítésénél ugyanis a hagyományos eljárást követik: nem használnak serkentő szereket, csak kovászt. a kenyértésztát régi módszer alapján kelesztik, csak a dagasztást végzik gépek.

a szövetkezet régi sütődéjét sem zárják be. korszerűsítik és különleges sütőipari termékek készítésére rendezik be. /mti/

cser/sza/s kz hgy

08.59 210184 0903

--

sb0030 4 130 mtib1030

könyv a budafai arborétumról

1984. január 21. - fotókkal gazdagon illusztrált, szép kiállítású könyv jelent meg a zalai erdő- és fafeldolgozó gazdaság és a zala megyei tanács közös kiadásában a budafai arborétumról. a domboktól, völgyektől szabadalt göcseji tájegység legszebb részén levő 46 hektáros arborétum, amelyben csupán a fenyőfélék mintegy száz faja található, télen-nyáron szabadon látogatható. a kísérleti, kutatási és szakoktatási célokat is szolgáló arborétumban sétautak, eligazítóátlak és műszaki létesítmények segítik a látogatók eligazodását. a könyv a helyszínen is megvásárolható. /mti/

tóa/kné/s kz hgy

09.08 210184 0643

07

--

bel

- 22 -

1984.01.21.

sb0031 4 160 mtib1031

ismételten bábszínház

1984. január 21. - kulturális intézményé formálnak miskolcon egy régi kétszintes malomépületet. a város szimfonikus zenekarának és állandó bábszínházának lesz az otthona. az észak-magyarországi tervező vállalat szakembereinek elképzelései alapján a földszinten kap helyet a bábszínház és a bábkészítő műhely. a színpadot úgy formálják, hogy kamaradarabok bemutatására is alkalmas lesz. az első emeleten a zenekar kis próbatermeit és könyvtárát képezik ki. a második emeleti nagy próbateremben tartják majd a közös próbákat.

az épület májusban készül el. ezzel megoldódik a miskolci szimfonikus zenekar végleges elhelyezése, és ismét megkezdheti működését a korábban helyiséghiány miatt megszüntetett bábszínház.
/mti/

kör/tné/s kz hgy

09.16 210184 0783

--

sb0032 4 170 mtib1033

eleségpótlás a vadetetőkbén

1984. január 21. - rendkívüli munkát adott a pénteki havazás és az azt követő éjszakai fagy a fejér megyei vadállomány őrzőinek: szombaton reggel hozzá kellett látniuk a vadetetők ellenőrzéséhez, pótolniok kellett a korábban kirakott eleséget. az etetők környékéről eltakarították a havat, feltörték az itatók jégvártyáját, hogy a vadállomány a behavazott erdőn is hozzájuthasson a táplálékhoz.

a megye nagyvadban gazdag területein az idén is gondosan felkészültek a téli vadetetésre, ám a kutacsokba rakott széna, vadgesztenye és abrak ezidáig nemigen fogyott, a mostani télen a szarvasok, őzek és a vaddisznók nemigen szorultak az ember segítségére. a havazás után azonban már kora reggel benépesültek az „erdei-bisztrók”, megjelentek a négy lábú vendégek az etető környékén. /mti/

dáv/s jf

10.09 210184 0847

--

bel

- 23 -

1984.01.21.

sb0033 4 180 mtib1034

árhullám tetőzött szigetköznél

1984. január 21. - árhullám tetőzött szigetköznél szombatra virradóra. néhány nap alatt több mint egy métert emelkedett a vízszint. az áradás hatására eltűntek a gázlók, és helyreállt a talajvíz egyensúlya. a hajók újból rakománykorlátozás nélkül tudtak közlekedni. /mti/

cser/s jf

10.22 210184 0330

--

sb0034 4 160 mtib1035

győr megyei diákok ausztriai sitáborozáson

1984. január 21. - ausztriai sitáborozásra indult szombaton negyven győr-sopron megyei középiskolás. a diákok a győr-sopron megyei tanács és a burgenlandi tartományi kormány kulturális együttműködése keretében töltenek nyolc napot a szomszédos országban. a salzburgtól mintegy 60 kilométerre fekvő altenmarktban osztrák oktatók vezetésével tökéletesítik tudásukat. viszonzásként a nyáron a győr-sopron megyeiek látnak vendégül negyven burgenlandi fiatal, surf- és kajakoktatásban vesznek részt.
/mti/

mzs/sza/s jf

10.25 210184 0578

07

--

bel

- 24 -

1984.01.21.

sb0035 4 160 mtib1036

vadászat a művészetben - kiállítás

1984. január 21. - vadászat a művészetben címmel nyílt kiállítás szombaton keszthelyen, a helikon szálloda halljában. a budapesti művészbartók egyesülete és a mavad által közösen rendezett tárlaton 15 művész - köztük olcsai kiss zoltán kossuth-díjas szobrász és gácsi mihály munkácsy-díjas grafikus - munkáit láthatják az érdeklődők. a vadászat szépségeit, izgalmas pillanatait felvillantó kiállítás február 2-ig tart nyitva. /mti/

tas/kné/s jf

10.28 210184 0499

--

sb0036 4 170 mtib1037

hármás ikerborjak

1984. január 21. - hármás ikerborjak láttak napvilágot a héten a nagylócsi termelőszövetkezet tehenészetében. a dáma névre hallgató holsten-friz fajtájú tehén két bika- és egy üsző borja jól fejlett és egészséges. /mti/

cser/s jf

10.29 210184 0267

17 11 20

--

bel

- 25 -

1984.01.21.

sb0037 1 130 mtib1038 törölve!

--

sb0038 4 170 mtib1039

tűzhalál borsodban

1984. január 21. - jákfalva községből lakástűzhez riasztották szombaton reggel a kazincbarcikai tűzoltókat. a dózsa györgy ut 40. szám alatti portán lévő tizenhat négyzetméter alapterületű melléképület belseje, berendezési tárgyai égtek. mire a tűzoltók a helyszínre értek a lakosság eloltotta a lakástűzet, azonban a melléképület lakójának, a 64 éves juhos istvánnénak az életét már nem tudták megmenteni. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint az idős asszony gyertyával világított, valószínűleg elaludt és ezután gyulladtak meg a berendezési tárgyak, s az ágynemű is. /mti/

bas/s jf

11.35 210184 0627

17 13 95

--

sb0039 1 130 mtib1040 /embargó: 1984. január 21., szombat 17/

órától!

emelik több termék és szolgáltatás árát - kiegészítés az alacsony nyugdíjakhoz és egyes juttatásokhoz /1.rész/

1984. január 21. -

a minisztertanács tájékoztatási hivatala közli:

a kormány felhatalmazása alapján az országos anyag- és árhivatal, illetve a pénzügyminisztérium az alábbi intézkedéseket hozta.

az 1984. évi népgazdasági terv előirányzataival összhangban 1984. január 23-tól több termék és szolgáltatás fogyasztói ára, illetve díja emelkedik.

a hus, és huskésztmények átlag 21 százalékkal drágulnak. ezen belül a sertéshus ára az átlaghoz közeli, a marhahúsé az átlagot meghaladó mértékben, a baromfiúsé és a halé pedig átlagosan 10 százalékkal emelkedik. például a sertéscomb és a rövidkaraj kilogrammonkénti ára 90 forintról 110 forintra, a marharostélyosé 62 forintról 78 forintra, a sertésmáj 72 forintról 76 forintra emelkedik. a párizsi ára kilogrammonként 60 forint helyett 70 forint, a gyulai kolbász 136 forint helyett 170 forint lesz. a negyven dekagrammos sertéshus konzerv ára 29 forintról 36 forintra emelkedik.

a növényi alapú tartósítóiipari termékek átlagosan 20 százalékkal drágulnak. például a 24 forintos /5/4 üveges/ őszibarackíz ára 30 forintra, a zöldborsó konzervé /5/4 üveges/ 15,20 forintról 17,20 forintra, a 0,5 literes palackos rostos gyümölcsitalé 5,80 forintról 7,40 forintra emelkedik.

1984. január 23-tól emelkedik valamennyi, étkeztetést nyújtó egészségügyi, oktatási, szociális intézmény élelmezési költségnormája /átlagosan mintegy 10 százalékkal/, valamint a munkahelyi étkeztetés költségnormája.

a költségnormák növekedésével azonos mértékben emelkednek a lakosság által fizetett térítési díjak is. az ingyenes ellátást nyújtó intézményekben /például kórházak/ a kiadási többletet az állami költségvetés viseli. a munkahelyi étkeztetésben a vállalatok a költségemelkedést, vagy annak egy részét, ha saját forrással rendelkeznek, átvállalhatják.

07 1345

a sör fogyasztói ára átlagosan 15 százalékkal nő.

ezen belül például a 0,5 literes kőbányai világos ára 7,50-ról 9-re, a 0,5 literes kinizsié 9,50-ról 10 forintra emelkedik.

a háztartási tüzelőolaj ára 20 százalékkal, a literenkénti 4 forintról 4,80 forintra. az éjszakai áram tarifája 50 százalékkal, kilowattóránként 40 fillérről 60 fillérré emelkedik. /folyt.köv./ s -
12.02 210184 2354

--

sb0040 1 130 mtib1041 /embargó: 1984. január 21. szombat 17/

órától!

emelik több termék és szolgáltatás árát - kiegészítés az alacsony nyugdíjakhoz és egyes juttatásokhoz /2.rész/

az építőanyagok közül átlagosan 20 százalékkal emelkedik a téglafélék, 30 százalékkal a cement és a cserép, 11 százalékkal egyes cement alapú termékek fogyasztói ára.

a személygépkocsi fogyasztói ára - a beszerzési árak növekedése miatt - átlagosan 6-7 százalékkal emelkedik. az áremelés az egyes típusokat differenciáltan érinti. például a Lada 1200 s típusú személygépkocsi ára 125 ezerről 134 ezerre, a Trabant Limousiné 69 ezerről 75 ezerre.

a víz- és csatornadíjak differenciáltan emelkednek. ez átlagosan családonként havi 10-15 forint többletkiadást jelent. /az áremelés az állami bérlakásokban lakókat nem érinti./

a szabadáras élelmiszerek, iparcikkek és szolgáltatások árai vállalati döntések alapján, központi ellenőrzés mellett, a piaci viszonyok függvényében, az előző évek gyakorlatának megfelelően változnak a továbbiakban is.

x x x

az 1984. évi népgazdasági terv előirányzatai szerint a lakosság pénzjövedelmei 8 százalékkal, ezen belül a bérek és keresetek 4,8-5,0 százalékkal, a pénzbeni társadalmi juttatások mintegy 12 százalékkal emelkednek. a fogyasztói árintézkedésekkel összehangolva központi szociális juttatást növelő intézkedésekre is sor kerül.

07 1345

1984. január 1-től havi 70 forint kiegészítést kapnak azok a nyugdíjasok, nyugdíjszerű szociális ellátásban részesülők, akiknek a nyugdíja, juttatása 1983. decemberében a havi 2.800 forintot nem haladta meg. a kiegészítést azok is megkapják, akiknek a nyugdíját, juttatását 1984. január 1. után állapítják meg, és annak összege nem éri el a havi 2.800 forintot.

egyidejűleg 1984. január 1-től havi 70 forinttal magasabb lesz a nyugdíjak legkisebb összege, a házastársi pótlék, valamint a pótlékre jogosító összeghatár, a meghatározott összegű szociális ellátás; ez utóbbinál az eltartott hozzátartozóra járó ellátások összege is, továbbá a sorkatonák hozzátartozóinak járó családi segély.

január 1-től gyermekenként havi 70 forinttal emelkedik a családi pótlék és a gyermek után járó jövedelempótlék is.

a gyermekgondozási segély összegét - a gyermekek számától függetlenül - ugyancsak 70 forinttal egészítik ki.

/folyt.köv./ s -
12.04 210184 2349

--

sb0041 1 130 mtib1042 /embargó: 1984. január 21. szombat 17/ óráig!

emelik több termék és szolgáltatás árát - kiegészítés az alacsony nyugdíjakhoz és egyes juttatásokhoz /3.rész/

a kiegészítés ugyanazon személy részére csak egy jogcímen jár. ezt az érintettek - külön kérelem nélkül - már az 1984. január hónapra járó ellátásukhoz megkapják.

a felsőoktatási intézmények nappali tagozatos hallgatóinak jutatása havi 70 forinttal emelkedik.

az alapvető építőanyagárak emelkedése miatt az 1984. január 1. után megkötött lakásépítési /vásárlási/ kölcsön- /adásvételi/ szerződéseknél az eltartott gyermekenkénti szociálpolitikai kedvezmény összege 30 ezer forintról 40 ezer forintra, a más eltartott családtagok utáni szociálpolitikai kedvezmény pedig 20 ezerről 30 ezer forintra emelkedik. /mti/

s jf

12.05 210184 0768

07 1345

--

sb0042 4 150 mtib1043

tél a mezőgazdaságban /1.rész/

1984. január 21. - a gyengébben kikelt, fejlődésükben némileg visszamaradt őszi gabona-vetések sokfelé műtrágyázással erősítik. a hét végén lehulló hótakarónak a mezőgazdák azért is örülnek, mert a nedvesség elősegíti a fejtrágyázásra kiszórt műtrágya oldódását és bejuttatását a növényzet gyökeréhez.

a járszágban, a nagykunsgában és a tiszazugban gazdálkodó szövetkezetek immár tíz napja hintik a talajerőpótlót az ősziárpára és búzára. a jászkiséri Lenin tsz-ben a havazás már félezer hektárnál nagyobb területen találta a gabonára kiszórt táperősítőt. a kunhegyesi kunság népe tsz-ben elsőként az intenzív és a hagyományosan telepített gyepterületek kezelését kezdték meg nitrogéntartalmu műtrágyával és a hétvégén a kalászosok fejtrágyázására is sor került. a mezőturi magyar-mongol barátság tsz-ben az ősziárpa fejtrágyázása volt a téli mezei munka nyitánya. szolnok megyében különösen a tél eddigi szakasza kevésbé sanyargatta meg a vetéseket, az őszi árpa és a buza fejlődése azonban nem egységes, a fejtrágyázás mindenképpen jól segíti a zsenge növények erősödését.

traktorok dolgoztak szombaton fejér megye legnagyobb kertészetében, a sárszentmihályi állami gazdaság 12 hektáros inotai üvegház „városában”, trágyát, tőzeget szállítottak, terítettek szét a fűtött „hajókban”, táptalajt készítettek a jövő héten kiültetésre kerülő palántáknak. a kertészetben már három hektárra került paradicsom, másfél hektárra uborka, fél hektáron pedig szépen fejlődnek a paprikapalánták. az üvegházakban a magasba nyuló paradicsom „fákon”, már megjelentek az első zöld termések. az első primőrszállítmány márciusban már a piacokon lehet, ugyanis egyebek között a megszokottnál korábbi piaci szállítással igyekeznek ellensúlyozni, az idén a versenytársakat megelőzve akarnak terményeikkel megjelenni az üzletekben.

debrecenben és környékén szombaton délben is nagy pelyhekben hullott a hó, a hortobágy térségében is fehér takaró borítja a földeket. a szakemberek hetek óta azért is várták a csapadékot, mert a korábbi esztendőkhöz képest nagyobb területen, közel 100 ezer hektáron vetettek kenyérgabonát a hajdusági közös gazdaságokban. a terület egy részén a vetés a nagy szárazság miatt nem kelt ki, sőt a zöld táblákon belül is akadtak fekete foltok. a december közepétől tartó enyhe időjárás a lehullott néhány milliméter csapadékkal párosulva olyan körülményeket teremtettek a talajban, hogy megindulhatott a csirázás. a legtöbb helyen kikelt a növény, és sorolnak a búzákat. /folyt.köv./

s -
12.32 210184 2562

07 1345

--

sb0043 4 150 mtib1044

tél a mezőgazdaságban /2.rész/

a gyenge növénynek fokozott védelemre van szüksége, s ezt most semmi más nem biztosíthatja jobban, mint a hótakaró, amelynek védelmében a december végén és a januárban kikelt buza végre erősödhet. /mti/

ö.end-dáv-szü/s jf

12.34 210184 0267

--

sb0044 4 160 mtib1046

szocialista brigádok kiállítása

1984. január 21. - szocialista brigádok vetélkedősorozatának résztvevői készítették, illetve gyűjtötték azokat a műveket, pályamunkákat, amelyekből szombaton nyílt - korunk valósága - címmel - kiállítás a debreceni Kólcsey Ferenc Művelődési Központban és a Vasutas Klubkönyvtárban. az elmúlt évben kilencvenhat témában hatszázötven szocialista brigádtag dolgozott fel valamilyen néprajzi, gazdaság-, illetve helytörténeti témát. a népművészeti tárgyak között népviseletek, ősi használati tárgyak, s egykor a népi gyógyászatban alkalmazott gyógynövények láthatók a kiállításon. több szocialista brigád fotók és dokumentumok segítségével dolgoznak föl hely-, vagy kulturtörténeti témát, érdekességet. /mti/

tár/éva/s jf

12.42 210184 0766

17 13 95

--

sb0045 4 180 mtib1047 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1.rész/

1984. január 21. - az országos meteorológiai intézet jelenti szombaton 12 órakor:

sokfelé ujjabb havazás

dél-skandináviában, a német-alföldön, valamint a kelet-európai alföld középső vidékein csendes, párás, ködös időjárás uralkodik. kontinensünk többi részén a légörvények okoznak változékony, csapadékos időjárást. gyors mozgású légörvény volt ma délelőtt a keleti-kárpátok vidékén, a brit-szigetektől kissé nyugatra, valamint észak-ibéria térségében, ez utóbbi közép-európa felé tart, valószínű, hogy a következő éjszakán eléri a kárpát-medence térségét.

magyarországon pénteken borult, csapadékos idő volt, a déli megyékben főként eső, havas eső, másutt hó hullott. huszonnégy óra alatt - szombat reggel 7-ig - északnyugaton és az alföld nagy részén 1, 5 mm, dél-dunántulon 10, 14 mm, az alföld északi vidékein és az északi-középhegység nyugati vidékein 10, 20 mm csapadék hullott. az északi-középhegységet és az alföld északi vidékeit ma reggelre 10-20 cm összefüggő hótakaró borította. pénteken kora délután 0 fok körül, szombaton hajnalban észak- és nyugat-dunántulon -5, -10 fok között, másutt 0, -6 fok között, szombaton 11 órakor plusz 1, -2 fok között volt a hőmérséklet. csökkent a felhőzet, az ország nagy részén megszűnt a csapadékhullás. délelőtt már csak az északkeleti vidékről jelentettek kisebb havazást, hózáport.

budapest belterületén pénteken a hőmérséklet napi középértéke 0,3 fok, a százéves átlagnál 1,5 fokkal magasabb volt.

ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1020 mb, gyengén emelkedik.

várható időjárás vasárnap estig:

ma északkeleten fokozatosan megszűnik a havazás, ugyanakkor délnyugat felől lassan tovább növekszik a felhőzet. eleinte csak elszórtan, éjszakától sokfelé várható többnyire kisebb havazás.

a mérsékelt, változó irányú szél vasárnap keleti, délkeleti irányból megélénkül.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában -3, -8 fok között, a derült, havas helyeken kevéssel -10 fok alatt, a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 0 fok körül lesz.

/folyt.köv./ s -

12.55 210184 2232

17

--

1984.01.21.

bel

- 32 -

sb0046 4 180 mtib1048 /közönségszolgálat/
időjárásjelentés /2.rész/

előrejelzés budapest területére hétfő reggelig:

változóan, majd erősen felhős ég, valószínűleg az esti óráktól kisebb havazás kezdődik. mérsékelt marad a légmozgás. a hőmérséklet késő este -1, hajnalban -4 fok körül lesz.

a duna vizállása szombaton budapestnél 258 cm, hőmérséklete 2,4 fok.

/mti/

s jf
12.58 210184 0423

.-

sb0047 1 130 mtib1049

várkonyi péter hazaérkezett

1984. január 21. -

dr. várkonyi péter külügyminiszter hazaérkezett stockholmból, ahol a magyar küldöttség vezetőjeként részt vett és felszólalt az európai bizalom- és biztonságerősítő intézkedésekkel, valamint a leszereléssel foglalkozó nemzetközi konferencián. /mti/

-ár/s jf

13.08 210184 0558

07

.-

1984.01.21.

bel

- 33 -

sb0048 4 170 mtib1050

megkésve jött a sissezon

1984. január 21. - több hetes késéssel, január derekán is tul kezdődött meg a sissezon. az ország különböző vidékein benépesültek a sipályák, -terepék. erről adnak tájékoztatást az mti munkatársai.

a zempléni hegyeket tizenöt, a főváros-környéki síterepeken, kirándulóhelyeken hamisítatlan téli kép fogadta a sportolókat, kirándulókat. a bkv meggyorsította a hegyvidéki buszjáratát, külön sijaút is indult a normafa-környékére. a bükktől tizenöt-husz centiméteres vastagságú sportolásra alkalmas hó borítja. szombaton reggel a téli sportok kedvelőit szállító autók sorra indultak bánkut és bükkszentkereszt felé. a hegyi utakon a forgalmat a hóékek és szórógépek biztosították.

fejér megye egyetlen sipályájára, bodajkra sijaútként közlekedtek a gaja völgye felé tartó autóbuszok. sok környékbeli és székesfehérvári kereste fel a kezdőknek is biztonságos enyhe lejtőt. benépesültek a vértesi hegység utjai is. a hatalmas fáktól védett - máskor gépkocsival is járható ösvények-jó síterepek bizonyultak; szinte érintetlenül megmaradt rajtuk a pírteken lehullott hó. a terep ugyan - mivel az utak elég kanyargósak - csak kocogásra adott lehetőséget a sitalpakon közlekedőnek, de ez is végre valamelyest kárpótolta a téli sport kedvelőit.

először lehetett sielni, szánkózni az idei télen győr-sopron megyében. a győrtől délre fekvő sokoróaljai dombvidék si- és szánkópályáit ellepték a kirándulók. a szigetközben és a rábaközben a folyók gátjait használták alkalmi szánkópályáknak a gyerekek és - sok felnőtt is. a sopronba látogatók legnagyobb bánatára viszont a festői hegyvidéket elkerülte a hó. csak mutatóban lehetett hófoltokat látni a kilátóhelyeken és környékükön. így is több százan élvezték az erdei csendet, s kellemes kiránduló időt. /mti/

bas-dáv-cser-jf/s jf

13.27 210184 1831

07

.-

sb0049 4 160 mtib1051

néprajzi kiállítás

1984. január 21. - szállási lászlónak, a szatmár megyei származású, jelenleg esztergomban élő néprajzi gyűjtőnek nyílt kiállítása szombaton kiskunmajsán, a jonathán helytörténeti múzeumban. a tárlaton a magángyűjtemény legrégebbi és legértékesebb darabjait mutatják be; juhász kampósbotokat, cserépedényeket, szifonokat, csengőket és kolompokat. a március közepéig látható tárlat /mti/

lak/s jf

13.31 210184 0470

--

sb0050 4 160 mtib1052

kiállítás a naiv művészek muzeumban

1984. január 21. - kriósfalussy györgy himzett képeiből nyílt időszakos kiállítás szombaton kecskeméten, a magyar naiv művészek muzeumban. a nyírségben élő naiv művész ugynevezett tüfestéssel alkotja látomásos képeit. álomszerű figuráit, amelyekből mintegy félszázat mutat be az április 8-ig nyitva tartó kecskeméti tárlat. /mti/

lak/s jf

13.34 210184 0394

--

sb0051 4 150 mtib1053

építészeti kiállítás szegeden

1984. január 21. - a szegedi móra ferenc muzeum képtárában szombaton szegedi építészek kiállítása nyílt. a megnyitót apró antal, az országgyűlés elnöke, csongrád megye országgyűlési képviselője tartotta.

a kiállításon 45 építész, és belsőépítész munkáját, alkotásait több mint 200 nagyméretű színes fényképfelvétel, makett és dioráma szemlélteti. a bemutató áttekintést nyújt a délalföld építészet fejlődéséről, amiben kiemelkedő szerepük van a délmagyarországi tervező vállalat szakembereinek, akik már harmincezer megépült lakás, sok iskola, óvoda és gyár terveit készítették el. szorosan együttműködnek a délmagyarországi magas- és mélyépítő vállalattal, amellyel a lakás kínálat korszerűsítésére közös fejlesztő irodát nyitottak. tervsorozat mutatja be, miként alakíthatnak ki házigyári panelekből izléses, kétszintes sorházakat. a már megvalósult tervek között szerepel a szegedi biológiai kutató központ, és több más tudományos, illetve kulturális célú épület. folyamatban van a szegedi nemzeti színház rekonstrukciója, az ópusztaszeri nemzeti emlékcsernok építése, továbbá a szentesi, csongrádi, hódmezővásárhelyi, orosházi és a gyulai új városnegyedek kialakítása. /mti/

dob/s jf

13.44 210184 1242

--

sb0052 4 170 mtib1054

vastag hótakaró a mátrában

1984. január 21. - a mátrában szombaton délelőtt ragyogó napsütés váltotta fel a mintegy huszonnégy órán át tartó havazást. kékestetőn és galyatetőn a leesett hó vastagsága huszonöt centiméter, kiválóan alkalmas sprotolásra. kékestetőn a déli lesikló pályát zsufolásig megtöltötték a sielők. az északi pályát viszont lezárták a forgalom előtt, hogy megkíméljék a havat a jövő heti sportversenyekhez. mátraháza és kékestető között hat volán-autóbusz szállította a vendégeket, a zsufoltság elkerülésére ugyanis a személygépkocsik nem közlekedhettek a négy kilométeres utszakason.

a kirándulók élményeit fokozta a látványosság: kékestetőről a ragyogóan tiszta időben a távoli tátra csúcsait is látni lehetett. sokan napozásra használták a kínálkozó alkalmat. /mti/

köv/s jf

13.51 210184 0822

--

sb0053 4 160 mtib1055

vendégkiállítás hatvanban

1984. január 21. - jó együttműködés alakult ki az ország két jelentős művészetpártoló városa, hatvan és hódmezővásárhely között; a kapcsolatok bővítésére a hatvani galériában szombaton kiállítás nyílt a hódmezővásárhelyi tornyai jános muzeum 30. őszi tárlatának anyagából. a kiállításon száz művész 127 alkotása: festmények, szobrok, grafikák láthatók. /mti/

köv/lné/s jf

13.54 210184 0416

--

sb0054 4 170 mtib1056

disznótor

1984. január 21. - szombaton tartották az év első turistáknak szervezett disznótorát a kőszegi szabóhegy kisvendéglőjének udvarán. a toron hetven osztrák és nyugatnémet vendég vett részt.

a tavaly télen elkezdett turistacsalogató program kedveltté vált; novemberben és decemberben több mint 800 külföldi látogatót kifejezetten disznótorra a kisvárosba.

a disznót hagyományos módon, szalmával perzselik, s rövidesen ezután feltálalják a vendégeknek a belsőségekből készített kóstolót, majd a turisták városnézésre indulnak, s mire visszaérnek, már az asztalon is van a toros menü, az orjaleves, a pörkölt, a pecsenye és a különféle töltelékű hurka és kolbász. /mti/

kre/sa jf
15.02 210184 0713

CF

--

sb0055 4 130 mtib1057

uttörő turatalálkozó kőszegen

1984. január 21. - nyolcszáz általános iskolás vett részt szombaton a hagyományos kőszegi uttörő turatalálkozón. az iskolák csapatai először akadályversenyen mérték össze tudásukat, majd kirándulás következett a hétforráshoz. az akadályverseny helyezetteit nyári táborozással jutalmazták. /mti/

kre/ sa jf
15.03 210184 0353

--

sb0056 4 180 mtib1058

ezren a kőszegi csucsturán

1984. január 21. - az olimpiai ötpróba szombati téli csucsturáján mintegy ezren vettek részt kőszegen. a vasiak mellett többszázan érkeztek győr-sopron és zala megyéből is. az indulók egyharmada nő volt.

az időjárás kedvezett a turázóknak, akiket turavezetők kísérték. a kijelölt állomásokon zsiroskenyér és forró tea várta az érkezőket. a mezőny a városból bozsokra tartott, innen a szent vid hegyre vitt az út, s ezután tértek vissza kőszegre.

a beérkezők a teljesítésért járó ajándék mellé sorsjegyet is kaptak, s a húzáson sportszereket nyerhettek. /mti/

kre/sa jf
15.03 210184 0624

CF

--

sb0057 4 150 mtib1059

az új foszgéngyár első szállitmánya

1984. január 21. - a kazincbarcikai borsodi vegyi kombinát új foszgéngyárából szombaton délelőtt ünnepélyesen utnak indították az első, kiváló minőségű foszgénszállitmányt. a 38 tonnás vasuti tartálykocsi uticélja a sajobábonyi észak-magyarországi vegyiművek volt, ahol az anyagból anelda márkajelzésű kukorica gyomirtószert készítenek.

az új üzem szovjet tervek alapján, szovjet szerelők irányításával épült. az itt készülő alapanyag felhasználásával előállított növényvédőszerrel kielégítik a hazai igényeket, emellett a magyar-szovjet agrokémiai szerződés alapján a szovjetunióba is szállítanak a termékekből. tárgyalások folynak nyugat-európai exportról is. a kazincbarcikai gyár évente tíz és félezer tonna foszgént gyárt.

az első szállitmányt rendeltetési helyére elkísérték a bvk vezetői is. a tartálykocsit délután ugyancsak ünnepélyes külsőségek közepette fogadták a sajobábonyi gyárban. /mti/

tre/sa jf
15.04 210184 0979

--

sb0058 4 180 mtib1060

a sportfogadási és lottó igazgatóság

1984. január 21. - közlése szerint a 3. játékhéten 5 találatos szelvény nem volt.

a lottónyeremények - a nyereményilleték levonása után - a következők:

négytalálatos szelvénye 124 fogadónak volt, nyereményük egyenként 79.496 forint.

három találatos 9.647 fogadónak volt, nyereményük egyenként 511 forintpm

a kéttalálatos szelvények száma 247.310 ^{darab}, ezekre egyenként 25 forintot fizetnek. /mti/

sa jf
15.04 210184 0480

--

sb0059 4 130 mtib1062

a képrablás története /1. rész/

1984. január 21. - császár tiber, az mti munkatársa írja:

a szépművészeti muzeumból elrabolt festmények sorsa iránt érzett aggodalom, a nyomozásban résztvevők munkájába vetett bizalom, s a segítő szándék - ez jellemezte közvéleményünket az elmúlt 76 nap során. a két és fél hónap történetét végigkövetve rendkívül széles körű, kiterjedt, aprólékos nyomozómunka vázlata rajzolódik ki. ez egy veszélyes nemzetközi bűnszövetkezet teleplezésének izgalmas fordulataival szolgál, ám - tétje miatt - számunkra jóval több érdekesítő bűnügynél.

a következő összeállítás időrendben idézi fel az ügy fontosabb eseményeit.

tavaly október 14-én a bűnözőkből álló olasz banda tagjai közül ketten érkeztek magyarországra, néhány nap múlva további három társuk követte őket. tudták: melyik festményeket kell megszerezniük. tervük megvalósításához magyar segítőket kerestek és találtak: jónás katalint, majd az olaszul tanuló lány két ismerősét: kovács gusztávot és raffai józsefet.

november 5-e, szombat. este 8 óra után kovács gusztáv és giacomo morini gépkocsijával hatan érkeztek a helyszínre. kovács, graziano iori és carmine palmese az építkezési állványokon felmászva hatolt be a muzeumi épület második emeleti ablakán. közben a másik három olasz bűnöző „falazott”, a muzeum állandó kiállításának 7 műtárgyát lopták el: raffaello esterházy madonna és ifju képmása, tiepolo mária hat szenttel és a pihenő szent család egyiptomba menekülés közben, tintoretto női mellkép és férfi mellkép, valamint ismeretlen festő giorgione képmása című művét.

zsákmányukat a labanc utcában bérelt lakásra vitték, s ott távolították el a képek vakkereteit. ezeket egy jutászába csomagolva a lánchíd közelében az alsó rakpartról a dunába dobták. morini kocsiján hárman azonnal utnak indultak hat festménnyel, s letenyénél átlépték a határt. másik két társuk vonaton, hegyeshalomnál távozott az országból. az ifju képmása című festményt kovács és raffai magánál tartotta. abban állapotok meg ugyanis, hogy az olaszok később visszatérnek érte, s ekkor fizetik ki a magyar közreműködőknek az ígért 10-10 ezer dollárt. /folyt. köv./

i -ár/sa jf
15.18 210184 2197

CS

--

sb0060 4 130 mtib1063

a képrablás története /2. rész/

november 6., vasárnap, 00 óra. a betörés felfedezése után 10 perccel a helyszínrre érkezett a rendőrség, s a szükséges tájékozódást követően értesítette valamennyi rendőri és határőrizeti szervet. igen kevés nyomot találtak a muzeumban: a tettesek otthagytak egy csavarhuzót, egy műanyagzsínórt és egy műanyagzsákot. a szakértők felfedeztek továbbá az állványzaton, illetve az épület ablakpárkányán három lábnyomot, s a kiállítóteremben csupán egyetlen - meglehetősen elmosódott - ujjlenyomatot. ezek voltak azok a vékonyka szálak, amelyek mentén elindulhatott a nyomozás.

a bűncselekmény súlyosságának megfelelően az azonnal megindult nyomozás az ország területének egészére kiterjedt, s a tettesek kézrekerítését, a műkincsek visszaszerzését szolgáló országos akcióba a rendőri szervek teljes személyi állománya, valamint a határőrség, a vám- és pénzügyőrség testülete egyaránt bekapcsolódott. a vizsgálat irányítására, összehangolására külön stáb alakult mérges istván rendőrezredes vezetésével. nyomozási tervet dolgoztak ki, amely az ügygel kapcsolatos valamennyi elképzelhető feltevést számba vette. valóban minden apró, esetleg jelentéktelennek tűnő adat, jelzés ellenőrzésére szükség volt. a nyomozásba már kezdettől bekapcsolódott az interpol, és több, a műkincslopási ügyekben jártas külföldi szakértő konzultált a magyar rendőrséggel.

november 10., csütörtök. százhalombattán, a dunába torkolló ipari csatornából egy jutasszákot fogtak ki. a zsákban megtalálták azokat a vakkereteket, amelyekre a festmények vászonanyaga volt feszítve, továbbá az esterházy madonna belső diszkeretét. a legfontosabb nyomravezető adatot azonban nem a zsák tartalma szolgáltatotta, hanem felirata: egy olasz malátaexportáló cég emblémája. az olasz bűnözők szerepére utaló nyomot megerősítette a muzeumban talált csavarhuzó alapos vizsgálata is. a külföldi szakértők segítségével kiderült ugyanis, hogy ezt a szerszámot, bár felirata egyesült államok-beli eredetét jelzett, valójában olaszországban szerelik össze és árusítják. /folyt. köv./

i -ár/sa jf
15.24 210184 2101

CF

--

sb0061 4 130 mtib1064

a képrablás története /3. rész/

a nyomozás felgyorsult. az interpol útján a muzeumban talált ujjlenyomatot eljuttatták olaszországba, ahol így sikerrel azonosíthatták az egyik bűnözőt. az ebben az időszakban hazánkban járt, s gyanúsítottként számba jöhető más olasz személyek szálláshelyeiről vett ujjlenyomatok közül kettő ugyancsak „forró nyomnak”, bizonyult, így mind közelebb jutottak az - egyébként álnéven, hamis okmányokkal beutazott - tettesek kilétének tisztázásához. a banda itthoni tagjainak elfogásához az is hozzásegített, hogy jónás katalin édesapja november 13-án bejelentette a rendőrségnek: lánya eltávozott otthonról, s ismeretlen helyen tartózkodik. a rendőrségi rutinmunka során fény derült az olasz állampolgárok iránti érdeklődésére, s így vált az ezernyi beérkező adat közül különösen fontossá e bejelentés.

december 6., kedd: őrizetbe vették jónás katalint. a lány részletes beismerő vallomást tett.

december 15., csütörtök: őrizetbe vették kovács gusztávot és raffai józsefet, s még aznap törtökbálinti lakásuk közelében a földbe elásva sértetlen állapotban megtalálták az ifju képmása című raffaello-képet.

január 5., csütörtök. a magyar nyomozás során feltárt személyi és tárgyi bizonyítékok alapján őrizetbe vették giacomo morinit, aki eleinte makacsul tagadott, ám miután a rendőrség képviselői rómaiában jártak, s további adatokat bocsátottak olasz kollégáik rendelkezésére, beismerő vallomást tett. *Italiában*

további részletek tisztázódtak, amikor jónás katalin és raffai józsef után az addig hallgató kovács gusztáv is megtört, s bevallotta részvételét a betörésben. így megtudták azt is, hogy olasz társaik említették: egy görög megrendelő kívánságára „dolgoznak”, az olasz hatóságok is szereztek olyan értesüléseket, amelyek arra utaltak, hogy a hat kép görögországba került.

január 16., hétfő. a görög kormány szóvivője közölte, hogy athénban kihallgatták azt a görög milliomot, aki ellen felmerült a gyanu: ő adott megbízást a képek elrablására. efthimosz moszkoklaidesz étolajgyáros tagadta a vádakát, azt állítva, hogy az ügghöz semmi köze.

CF

január 18., szerda. az olasz rendőrség őrizetbe vette giordano incentit, akit már korábban köröztek a képrablásban való részvétele miatt. éppen nápoly felé tartott gépkocsiján, s hamis okmányokkal próbálta igazolni magát, amikor feltartóztatták.

a nyomozás újabb és újabb eredményeit élénk figyelemmel követte a nemzetközi közvélemény is; a világsajtó részletesen beszámolt a budapesten tartott sajtókonferenciáról, az olasz bűnözők elleni hajszáról, a görögországi fejleményekről. /folyt. köv./
15.30 210184 2620

--

sb0062 4 130 mtib1065

a képrablás története /4. rész/

január 20., péntek. elfogták carmine palmese-t is, így az öt olasz gyanúsított közül már hármat letartóztattak.

január 20., péntek, 17 óra: az interpol athéni irodájának vezetője közölte a magyar belügyminisztériummal, hogy a hat képet a görög rendőrség megtalálta, s azok - az első vizsgálatok szerint - sértetlenek. az irodavezető az mti-nek adott telefoninterjújában azt is elmondotta: a képeket ejion helységben, patre város közelében találták meg, egy elhagyott kolostor templomkertjében egy bőröndben voltak. a festményeket athénba szállították, s a rendőrségi vizsgálatot követően a görög nemzeti galéria igazgatója is megtekintette a műkincseket. véleménye: a képek azonosak az ellopottakkal.

a rendőrség két vezető munkatársa és garas klára, a szépművészeti muzeum főigazgatója vasárnap athénbe utazik, hogy magyar szakértők is megvizsgálják, azonosítsák a képeket. /mti/

i -ár/sa jf
15.35 210184 0953

--

57

sb0063 4 150 mtib1066

befejeződtek a magyar-osztrák vízügyi tárgyalások

1984. január 21. - szombaton elutazott budapestről günter haiden, osztrák mező- és erdőgazdasági miniszter, aki január 19. és 21. között tárgyalásokat folytatott kovács antal államtitkárral, az országos vízügyi hivatal elnökével.

áttekintették a magyar-osztrák vízügyi kapcsolatok időszerű kérdéseit és az együttműködés fejlesztésének lehetőségeit. példamutatónak értékelték az immár 28 éves magyar-osztrák határközi együttműködést, amelynek hagyományos vizgazdálkodási témáit az utóbbi években kiegészítették a víz minőségének védelmével is. most megállapodtak abban, hogy a kétoldalú műszaki-tudományos együttműködés keretében geofizikai és geokémiai módszerekkel közös kutatásokat végeznek a fertő tavon.

az osztrák miniszter az országos vízügyi hivatalban tájékozódott a magyar árvízvédelmi szervezetről, és a vizgazdálkodási tudományos kutató központban tett látogatásakor az intézet tudományos munkájáról. százhalombattán megtekintette a temperált vízü halszaporító gazdaságot, s agárdon a szennyvittisztító telepet.

borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese fogadta günter haident. az osztrák vendég megbeszéléseket folytatott váncsa jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterrel is. /mti/

sb/tr/sa sl
15.36 210184 1304

--

sb0064 4 170 mtib1067

sváb batyusbál bonyhád

1984. január 21. - a bonyhádi sváb batyusbálon szombaton este 700 vendég kínálta egymást a vörösmarty művelődési központba magukkal vitt házi disznótoros különlegességekből és süteményekből. erre az eseményre külön felkészültek bonyhád és a városkörnyék nyolc-tíz községében. a csalácias hangulatu vigasságon szőtteket és klumpákat sorsoltak ki a tombolán, és szórakoztató műsort adott a baranyából meghívott mecseknádasdi nemzetiségi együttes, valamint a bonyhádi német kórus. a svábból iránt olyan nagy volt az érdeklődés, hogy több mint félezer ember nem jutott jegyhez, ezért februárban ismét rendeznek svábbált bonyhád. /mti/

gem/kjné/sa sl
15.44 210184 0696

bel

- 44 -

1984.01.21.

sb0065 4 130 mtib1069

nincs jogi akadálya a festmények visszakerülésének

1984. január 21. - remélhetőleg mihamarabb visszakerülnek görögországból hazánkba a szépművészeti muzeumból ellopott festmények, nemzeti vagyonunk értékes kulturális kincsei. ha a vasárnap athénbe utazó magyar szakértők hivatalosan is megerősítik, hogy valóban az elrabolt képeket találták meg, sor kerülhet a festmények kiadására. miként dr. valki lászló, az elte nemzetközi jogi tanszékének vezetője az mti munkatársának elmondta, ennek minden bizomnyal nem lesz akadálya, hiszen mindkét ország aláírta azt a szerződést, amely a kulturális javak illegális behozatalának, kivitelének és tulajdon-átruházásának megtiltásáról, illetve megakadályozásának módjairól intézkedik. e nemzetközi dokumentumot 1970 novemberében fogadta el az unesco közgyűlése, s magyarország 1978 októberében, görögország pedig 1981 júniusában ratifikálta.

a megállapodás 7. cikkelye kimondja, hogy a szerződéshez csatlakozó államok megtiltják a muzeumokból, világi és egyházi gyűjteményekből ellopott kulturális értékek behozatalát, s amennyiben ilyen műkincs kerül valamely országba, akkor az - annak az államnak a kérésére, amely a műtárgy eredeti, jogos tulajdonosa - elősegíti visszajuttatását. természetesen ehhez a visszaszolgáltatást kérő államnak megfelelően dokumentálnia kell, hogy valóban a tőle ellopott műkincsről van szó.

görögország és magyarország között egyébként érvényben van a kétoldalú polgári és bünyügyi jogsegélyről szóló szerződés is, s ez ugyancsak megfelelő keretet nyújt az igazságügyi együttműködéshez.
/mti/

-ár/sa sl
16.45 210184 1600

--

Cyf

bel

- 45 -

1984.01.21.

sb0066 4 180 mtib2001 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1984. január 21. - a meteorológiai intézet jelenti szombaton este:

többfelé kisebb havazás

napközben délnyugat felől fokozatosan megszűnik a havazás, délután délnyugaton már felszakadozik a felhőzet. a keleti, délkeleti szél sokfelé megélénkül. a legmagasabb nappali hőmérséklet 0 fok körül alakul. /mti/

sa sl
17.21 210184 0366

--

sb0067 3 180 mtib2002

tűz a budapest sportcsarnokban

1984. január 21. - szombaton, a kora délutáni órákban tűz keletkezett a budapest sportcsarnok árkádja alatt. a tűz áterjedt az épület alagsorának néhány helyiségére is, amelyben a küzdőtéri padlóelemeket tárolták. a nagy erővel helyszínrre érkezett tűzoltóegységek a tüzet rövid idő alatt eloltották. az előzetes becslések szerint többmillió forint kárral járó tűz során személyi sérülés nem történt. a tüzeset keletkezésének körülményeit a rendőrség és a tűzoltóság szakértők bevonásával vizsgálja. /mti/

fr/sa sl
17.54 210184 0563

Cyf

--

sb0068 4 160 mtib2003

premier kecskeméten

1584. január 21. - samuel beckett: ó, azok a szép napok! című abszurd drámáját mutatták be szombaton este a kecskeméti katona józsef színház kamaraszínpadán. a kétszemélyes darab főszerepét törőcsik mari kossuth-díjas kiváló művész alakítja, partnere lakky józsef. a drámát banovich tamás rendezte. a következő előadásokat január 28-án, 29-én és 31-én tartják. /mti/

Lak/sa sl
18.17 210184 0413

--

sb0069 4 180 mtib2006

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. január 21.

sb0001 országos konferencia ...
sb0002 kötik a szerződéseket
sb0003 a tavalyi árelleőrzések /1. rész/
sb0004 a tavalyi árelleőrzések /2. rész/
sb0005 doboz is vásárolható ...
sb0006 az új nemzeti színház javára
sb0007 a tit természettudományi ...
sb0008 zongoramuzsika - újabb ...
sb0009 bécsbe készül a rádió énekkara
sb0010 algériai művészeti kiállítás
sb0011 pályázat szakmunkásképzéssel ...
sb0012 magyar és szovjet ... /1. rész/
sb0013 magyar és szovjet ... /2. rész/
sb0014 az alma trió a csehszlovák ...
sb0015 kisz-kisérlet nógrádban
sb0016 madách-évkönyv
sb0017 körgalléros feketevarju
sb0018 energiatermelő szennyvíz ...
sb0019 másodszor fejtik a bort ...
sb0020 lee cooper farmerek karcagnól
sb0021 korszerű vakolóállvány
sb0022 kötvény középiskola építésére
sb0023 termelőszövetkezeti ... /1. rész/
sb0024 termelőszövetkezeti ... /2. rész/
sb0025 korai öntözéskezdeésre ...
sb0026 reggel óta a mellékutakat ...

45

sb0027 textilhulladék-válogató
sb0028 üzemanyag-megtakarítás
sb0029 szövetkezeti kenyérgyár
sb0030 könyv a budafai arborétumról
sb0031 ismételten bábszínház
sb0032 eleséggótlás a vadetetőken
sb0033 árhullám tetőzött a szigetköznel
sb0034 győr megyei diákok ausztriai ...
sb0035 vadászat a művészetben
sb0036 hármas ikerborjak
sb0037 várkonyi péter hazaérkezett
sb0038 tüzhalál borsodban
sb0039 emelik több termék ... /1. rész/
sb0040 emelik több termék ... /2. rész/
/folyt. köv./ sa
19.34 210184 1485

--

sb0070 4 180 mtib2007

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 emelik több termék ... /3. rész/
sb0042 tél a mezőgazdaságban /1. rész/
sb0043 tél a mezőgazdaságban /2. rész/
sb0044 szocialista brigádok ...
sb0045 időjárásjelentés /1. rész/
sb0046 időjárásjelentés /2. rész/
sb0047 pro domo a szerkesztőségeknek!
sb0048 megkésve jött a szezonz
sb0049 néprajzi kiállítás
sb0050 kiállítás a naiv művészek muzeumában
sb0051 építészeti kiállítás szegeden
sb0052 vastag hótakaró a mátrában
sb0053 vendégkiállítás hatvanban
sb0054 disznótor
sb0055 uttóró turatalálkozó
sb0056 ezren a kőszegi csucstunán
sb0057 az új foszgéngyár első ...
sb0058 a sportfogadási és lottó igazgatóság
sb0059 a képrablás története /1. rész/
sb0060 a képrablás története /2. rész/
sb0061 a képrablás története /3. rész/
sb0062 a képrablás története /4. rész/
sb0063 befejeződtek a magyar osztrák vízügyi ...
sb0064 sváb batyusbál bonyhádon
sb0065 nincs jogi akadálya a festmények ...

45

bel

- 48 -

1984.01.21.

sb0066 időjárásjelentés
sb0067 tűz a budapest sportcsarnokban
sb0068 premier kecskeméten
sb0069 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0070 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: jászonyi ferenc és somogyi lajos

- v é g e -

/mti/ sa 210184 1301
19.35

--

CF

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1984. január 22. bel vasárnap

sb0001 4 150 mtib1001

cserépgyári műszak

1984. január 22. - a magánereőből építkezők egyik legnagyobb gondja a tetőfedő cserép hiánya; ennek csökkentésére a dél-alföldi téglá- és cserépipari vállalat munkaszüneti napokon sem állítja le a nagyteljesítményű békéscsabai 3.sz. cserépgyárat. az üzemben vasárnap is dolgoztak. két műszakban 90 ezer cserepet állítottak elő, amely 30 családház befedésére elegendő. /mti/

bty/ke/s jf

11.18 220184 0423

CF

--